

Ban hành quy định mới về chương trình đào tạo giáo dục đại học

09:52 15/07/2026

Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành quy định mới về chương trình đào tạo giáo dục đại học, mở rộng quyền tự chủ cho các trường, đồng thời bổ sung nhiều yêu cầu về AI, năng lực số và bảo đảm chất lượng.

Bộ Giáo dục và Đào tạo vừa ban hành Thông tư số 54/2026/TT-BGDĐT quy định về chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học, thiết lập khuôn khổ thống nhất cho việc xây dựng, thẩm định, ban hành, tổ chức thực hiện và bảo đảm chất lượng chương trình đào tạo ở trình độ đại học, thạc sĩ và tiến sĩ.

Thông tư cụ thể hóa các quy định của Luật Giáo dục đại học (đã được sửa đổi, bổ sung), đồng thời quy định thống nhất các yêu cầu đối với mục tiêu đào tạo, yêu cầu đầu vào, chuẩn đầu ra, khối lượng học tập, cấu trúc chương trình, phương pháp giảng dạy, kiểm tra, đánh giá, đội ngũ giảng viên, cơ sở vật chất, học liệu và môi trường học tập.

Ảnh minh họa (Nguồn: Trường Đại học Sư phạm Hà Nội)

Việc ban hành Thông tư tạo cơ sở để các cơ sở giáo dục đại học chủ động xây dựng và phát triển chương trình đào tạo phù hợp với sứ mệnh, chiến lược phát triển và năng lực tổ chức thực hiện; đồng thời bảo đảm sự thống nhất giữa mục tiêu đào tạo, chuẩn đầu ra, nội dung đào tạo, phương pháp giảng dạy, kiểm tra, đánh giá và các điều kiện bảo đảm chất lượng.

Chuẩn đầu ra gắn với năng lực số, trí tuệ nhân tạo và yêu cầu nghề nghiệp

Một trong những điểm đáng chú ý của Thông tư là quy định chuẩn đầu ra phải được cụ thể hóa thành các yêu cầu có thể quan sát, đánh giá và đo lường được; làm căn cứ để thiết kế, tổ chức thực hiện, kiểm tra, đánh giá và cải tiến chương trình đào tạo, cũng như xét công nhận kết quả học tập và cấp văn bằng.

Đối với trình độ đại học, chuẩn đầu ra phải có yêu cầu về năng lực số, nội dung về trí tuệ nhân tạo (AI), năng lực ngoại ngữ, khả năng thích ứng và học tập suốt đời. Đối với trình độ thạc sĩ, chuẩn đầu ra phải thể hiện yêu cầu về năng lực nghiên cứu, đổi mới sáng tạo, ứng dụng và phát triển tri thức. Đối với trình độ tiến sĩ, yêu cầu được đặt ra ở năng lực nghiên cứu độc lập, đề xuất công nghệ hoặc giải pháp mới, có sản phẩm công bố khoa học hoặc sản phẩm ứng dụng kết quả nghiên cứu, đồng thời có khả năng hướng dẫn nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo.

Thông tư cũng quy định rõ khối lượng học tập tối thiểu đối với từng trình độ. Theo đó, chương trình đào tạo trình độ đại học và chương trình đào tạo bậc 6 có khối lượng tối thiểu 120 tín chỉ; chương trình đào tạo chuyên sâu đặc thù từ 150 tín chỉ trở lên; chương trình đào tạo trình độ thạc sĩ từ 45 tín chỉ trở lên; chương trình đào tạo trình độ tiến sĩ là 90 tín chỉ.

Cấu trúc chương trình đào tạo phải thể hiện rõ mối liên hệ giữa mục tiêu đào tạo, chuẩn đầu ra, nội dung đào tạo, phương pháp giảng dạy, kiểm tra, đánh giá và các điều kiện bảo đảm chất lượng; đồng thời xác định rõ các thành phần học tập bắt buộc và tự chọn, tạo điều kiện để người học xây dựng kế hoạch và lộ trình học tập phù hợp với năng lực, nhu cầu và định hướng phát triển nghề nghiệp.

Đối với chương trình đào tạo trình độ đại học, bên cạnh khối kiến thức giáo dục đại cương, kiến thức cơ sở ngành và kiến thức ngành, chương trình phải có các nội dung bổ trợ về ngoại ngữ, năng lực số, trí tuệ nhân tạo và các kiến thức, kỹ năng cần thiết khác. Chương trình định hướng nghiên cứu, học thuật phải tăng cường hoạt động nghiên cứu khoa học, học thuật và đổi mới sáng tạo; chương trình định hướng ứng dụng, chuyên nghiệp phải tăng cường thực hành, thực tập,

trải nghiệm nghề nghiệp, dự án hoặc đồ án gắn với thực tiễn.

Mở rộng không gian xây dựng các chương trình đào tạo linh hoạt

Thông tư quy định rõ yêu cầu đối với nhiều loại hình chương trình đào tạo, gồm chương trình liên ngành, xuyên ngành, song ngành, ngành chính - ngành phụ, chương trình tích hợp và các chương trình có định hướng hoặc yêu cầu riêng như chương trình kỹ sư tài năng, cử nhân tài năng hoặc các chương trình tương ứng khác.

Đối với chương trình liên ngành hoặc xuyên ngành, cấu trúc chương trình phải bảo đảm sự tích hợp, kết nối và hỗ trợ giữa các lĩnh vực, ngành học với ứng dụng chuyên môn; chuẩn đầu ra phải phản ánh năng lực liên ngành hoặc xuyên ngành.

Đối với chương trình song ngành, chương trình phải đáp ứng chuẩn đầu ra của cả hai ngành đào tạo; phần khối lượng học tập riêng của từng ngành, ngoài các học phần được sử dụng chung hoặc được công nhận tương đương, phải có ít nhất 30 tín chỉ. Đối với chương trình ngành chính - ngành phụ, phần khối lượng học tập riêng của ngành phụ phải có ít nhất 15 tín chỉ.

Đối với chương trình đào tạo tích hợp, cấu trúc chương trình phải bảo đảm sự liên thông giữa các giai đoạn đào tạo, xác định rõ yêu cầu đầu vào, điều kiện chuyển tiếp và chuẩn đầu ra của từng giai đoạn; khối lượng học tập tối thiểu không thấp hơn 90% tổng khối lượng học tập tối thiểu của hai trình độ tương ứng.

Các quy định này tạo cơ sở pháp lý để cơ sở giáo dục đại học phát triển chương trình đào tạo phù hợp với đặc thù ngành, lĩnh vực, mục tiêu đào tạo và nhu cầu phát triển nguồn nhân lực, đồng thời bảo đảm chuẩn đầu ra và chất lượng đào tạo.

Gắn tự chủ với quy định về đội ngũ và điều kiện bảo đảm chất lượng

Thông tư quy định cơ sở đào tạo được tự chủ trong việc xây dựng, phát triển chương trình đào tạo, đồng thời phải chịu trách nhiệm về chất lượng chương trình và thực hiện trách nhiệm giải trình theo quy định của pháp luật.

Chương trình đào tạo phải được xây dựng trên cơ sở chuẩn chương trình đào tạo ở trình độ, ngành, nhóm ngành hoặc lĩnh vực tương ứng; được tham khảo, đối sánh với chuẩn nghề nghiệp, chuẩn năng lực, yêu cầu hành nghề, chương trình đào tạo và các thông lệ trong nước, quốc tế; phải được thẩm định trước khi ban hành.

Thông tư quy định cụ thể yêu cầu giảng viên cơ hữu giữ vai trò nòng cốt trong tổ chức thực hiện và giảng dạy chương trình. Đối với chương trình đào tạo trình độ đại học, giảng viên toàn thời gian có trình độ tiến sĩ phải trực tiếp giảng dạy ít nhất 50% tổng khối lượng học tập thuộc khối kiến thức cơ sở ngành, kiến thức ngành và kiến thức chuyên sâu.

Đối với chương trình đào tạo chuyên sâu bậc 7 và chương trình đào tạo trình độ thạc sĩ, giảng viên toàn thời gian phải trực tiếp giảng dạy ít nhất 75% khối lượng học tập thuộc khối kiến thức ngành và kiến thức chuyên sâu.

Đối với chương trình đào tạo trình độ tiến sĩ, giảng viên trực tiếp giảng dạy phải có trình độ tiến sĩ, thường xuyên tham gia đào tạo sau đại học và duy trì hoạt động nghiên cứu, công bố khoa học hằng năm; đồng thời phải bảo đảm đội ngũ đáp ứng tiêu chuẩn hướng dẫn nghiên cứu sinh và yêu cầu đối với hội đồng đánh giá luận án tiến sĩ.

Về cơ sở vật chất, Thông tư yêu cầu cơ sở thực hành, thực tập, trang thiết bị, thư viện, học liệu số, nền tảng công nghệ thông tin và các hệ thống hỗ trợ đào tạo phải đáp ứng yêu cầu tổ chức thực hiện chương trình. Mỗi học phần phải có giáo trình hoặc học liệu phù hợp, bảo đảm tính khoa học, tính cập nhật, tuân thủ quy định về sở hữu trí tuệ, quốc phòng, an ninh, lợi ích cộng đồng, văn hóa, đạo đức và thuần phong mỹ tục.

Đối với các lĩnh vực đặc thù như sức khỏe, đào tạo giáo viên, nghệ thuật, thể thao, ngôn ngữ dân tộc thiểu số hoặc ngôn ngữ hiếm, Thông tư quy định các yêu cầu phù hợp về giảng viên, cơ sở thực hành, giấy phép hành nghề và kinh nghiệm chuyên môn, bảo đảm đáp ứng đặc điểm nghề nghiệp và yêu cầu tổ chức đào tạo.

Minh Khánh